

KVALITETSDEKLARATION

Domstolsstatistik (RV0301)

Ämnesområde

Ämnesområde Rättsväsende enligt förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken.

Statistikområde

Statistikområde Domstolarnas verksamhet enligt förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken.

Produktkod

RV0301

Referenstid

Statistik över domstolarnas verksamhet ges ut årligen. Referensperioden avser året då målet eller ärendet inkom, avgjordes eller låg i balans.

Statistikens kvalitet	3
1 Relevans.....	3
1.1 Ändamål och informationsbehov.....	3
1.1.1 Statistikens ändamål.....	3
1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov.....	3
1.2 Statistikens innehåll.....	3
1.2.1 Objekt och population.....	4
1.2.2 Variabler.....	4
1.2.3 Statistiska mått.....	4
1.2.4 Redovisningsgrupper.....	4
1.2.5 Referenstider.....	4
2 Tillförlitlighet.....	5
2.1 Tillförlitlighet totalt.....	5
2.2 Osäkerhetskällor.....	5
2.2.1 Urval.....	5
2.2.2 Ramtäckning.....	5
2.2.3 Mätning.....	5
2.2.4 Bortfall.....	5
2.2.5 Bearbetning.....	6
2.2.6 Modellantaganden.....	6
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig.....	6
3 Aktualitet och punktlighet.....	6
3.1 Framställningstid.....	6
3.2 Frekvens.....	6
3.3 Punktlighet.....	6
4 Tillgänglighet och tydlighet.....	6
4.1 Tillgång till statistiken.....	6
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik.....	7
4.3 Presentation.....	7
4.4 Dokumentation.....	7
5 Jämförbarhet och sam användbarhet.....	7
5.1 Jämförbarhet över tid.....	7
5.2 Jämförbarhet mellan grupper.....	10
5.3 Sam användbarhet i övrigt.....	10
5.4 Numerisk överensstämmelse.....	10
Allmänna uppgifter	10
A Klassificeringen Sveriges officiella statistik.....	10
B Sekretess och personuppgiftsbehandling.....	10
C Bevarande och gallring.....	11
D Uppgiftsskyldighet.....	11
E EU-reglering och internationell rapportering.....	11
F Historik.....	11
G Kontaktuppgifter.....	12

Statistikens kvalitet

1 Relevans

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Domstolsstatistiken syftar huvudsakligen till att belysa verksamheten vid de allmänna domstolarna, förvaltningsdomstolarna samt hyres- och arrendenämnderna när det gäller omfattning och typ av mål och ärenden som inkommer och avgörs under ett kalenderår.

Domstolsstatistiken används bland annat av:

- *Domstolsverket, domstolarna*, som underlag för beräkning av arbetskraftsbehoven inom domstolarna samt planering, uppföljning och styrning.
- *Regeringskansliet med kommittéer och särskilda utredare*, som underlag i lagstiftnings- och utredningsfrågor.
- *Andra statliga myndigheter*, som underlag för planering och uppföljning.
- *Juridiska institutionerna vid universitet och högskolor*, som underlag för forsknings- och utredningsarbete.
- *Media*, som underlag för nyhetsrapportering och artiklar.
- *Allmänhet*, för information om domstolarnas verksamhet.

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Domstolsstatistiken har många målgrupper. De mest centrala målgrupperna är domstolarna, Regeringskansliet och andra myndigheter, men används även av journalister, studenter, forskare och allmänhet.

Bedömningen är att statistiken på det hela taget uppfyller användarnas informationsbehov. I samband med de analyser som görs till Sveriges Domstolars årsredovisning uppstår ofta behov att presentera fler mått och dessa inkluderas i domstolsstatistiken.

1.2 Statistikens innehåll

Domstolsstatistiken bygger på uppgifter om samtliga inkomna, avgjorda och balanserade mål och ärenden vid allmänna domstolar, förvaltningsdomstolar samt hyres- och arrendenämnder under ett visst kalenderår. Balanserade mål avser öppna mål som ännu ej avgjorts vid årets utgång. Flertalet tabeller redovisas efter antals- och andelsberäkningar.

I vår öppna data redovisas i flera fall den officiella statistiken på en mer detaljerad nivå än i vår statistikprodukt i PDF-format. Vanligen redovisas den öppna datan per domstol och målkategori men även i vissa fall per måltyp, vilken är vår mest granulära kategorisering av mål och ärenden.

1.2.1 Objekt och population

Domstolsstatistikens målpopulation är samtliga registrerade mål och ärenden vid allmänna domstolar, förvaltningsdomstolar samt hyres- och arrendenämnder, där varje mål eller ärende kan betraktas som ett målobjekt.

Domstolsstatistiken redovisar antal inkomna, avgjorda och balanserade (öppna vid årets utgång) mål och ärenden. Ett antal attribut på ett mål, t ex om avgörandetyper i målet är dom, om ett mål beviljats prövningstillstånd (PT) eller om ett mål haft förhandling redovisas.

Vissa uppgifter redovisas för enskilda domstolar eller nämnder medan andra uppgifter endast redovisas per domstolstyp.

1.2.2 Variabler

Uppgifter om inkomna, avgjorda och balanserade mål och ärenden finns för samtliga domstolar och nämnder.

Variabler som redovisas i domstolsstatistiken är domstolstyp, domstol/hyres- och arrendenämnd, uppgifter om vad målet/ärendet rör, rättens sammansättning, avgörandetyper (t ex dom, slutligt beslut), förekomst av förhandlingar, ändringsfrekvens, prövningstillstånd, handläggningstid, förtursmål samt ungdomsmål.

1.2.3 Statistiska mått

De flesta beräkningar i domstolsstatistiken är antalsräkningar och summeringar av mål och ärenden uppdelat på olika redovisningsvariabler.

Procent används för att beräkna en viss företeelses andel av totalen, t.ex. för ändrings- och överklagandefrekvens.

Aritmetiskt medelvärde används för att beräkna genomsnittlig förhandlingstid.

Omloppstid (handläggningstid) för avgjorda mål anges som median, 75 eller 90 percentil av omloppstiden.

1.2.4 Redovisningsgrupper

Domstolsstatistiken indelas efter olika redovisningsgrupper beroende på vilket objekt som redovisas. Redovisning sker antingen på nivån målkategori, målgrupp eller måltyp, där måltyp är den mest detaljerade nivån.

1.2.5 Referenstider

Statistik över domstolarnas verksamhet ges ut årligen. Referensperioden avser året då målet eller ärendet inkom, avgjordes eller låg i balans.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Domstolsstatistiken är en totalundersökning. Statistiken bygger på uppgifter som har registrerats i Sveriges Domstolars verksamhetsstöd för målhantering Vera, samt systemet DiBa för brottmålsavgöranden i tingsrätt.

Tillförlitligheten är beroende av att de uppgifter som registrerats i målhanteringssystemen är riktiga. Domstolsverket ger ut föreskrifter för registrering av mål och ärenden i Domstolsverkets författningssamling, [DVFS](#). En föreskrift preciserar lagar och förordningar från riksdag och regering. Föreskrifter är bindande regler. Det förekommer dock att domstolarna inte alltid gör på exakt samma sätt vid registrering och rutiner kan också skilja mellan domstolstyperna.

Det huvudsakliga tillförlitlighetsproblemet uppstår därför vid registreringen och sedan bearbetningen av uppgifterna. En rimlighetsbedömning görs av samtliga uppgifter. Makrogranskning görs och bedömningen är att tillförlitligheten i domstolsstatistiken på det hela taget är god.

2.2 Osäkerhetskällor

En källa till osäkerhet är att brister kan förekomma vid registrering av mål och ärenden, exempelvis variationer mellan domstolar eller felregistreringar. Ytterligare en osäkerhetskälla är de bearbetningsfel som kan uppstå i samband med bearbetningen av registerdatat.

2.2.1 Urval

Inte relevant eftersom uppgifter samlas in för samtliga målobjekt.

2.2.2 Ramtäckning

Samtliga allmänna domstolar, förvaltningsdomstolar samt hyres- och arrendenämnder finns representerade.

2.2.3 Mätning

De allmänna domstolarna, förvaltningsdomstolarna och hyres- och arrendenämnderna registrerar uppgifter i Sveriges Domstolars verksamhetsstöd för målhantering Vera från att ett mål eller ärende inkommit tills att det är slutligen handlagt. Brottmålsavgöranden i tingsrätt registreras sedan i systemet DiBa. Domstolsverket sammanställer dessa uppgifter i olika tabeller.

I statistiken kan felaktigheter uppstå i samband med insamlingen av uppgifter på grund av skrivfel, feltolkade anvisningar och andra användarfel i Sveriges Domstolars verksamhetsstöd för målhantering.

2.2.4 Bortfall

Inte relevant eftersom uppgifter samlas in för samtliga målobjekt.

2.2.5 Bearbetning

I statistiken kan felaktigheter uppstå i samband med bearbetning av materialet. Data laddas över varje natt från Vera samt DiBa till datalagret för SIV som är Sveriges Domstolars statistiksystem. En teknisk gränssnittspecifikation finns för samtliga tabeller och fält som läses över från Vera respektive DiBa.

I datalagret bevaras uppgifterna och inget data gallras härifrån. Statistiken bearbetas sedan i analysverktyget Qlik Sense där ett flertal rapporter har skapats. Statistiken hanteras även sedan i Excel. Datat publiceras dels i form av en PDF och som öppen data i json-format.

Framtagen statistik makrogranskas av Domstolsverket så risk för fel vid bearbetning bedöms som liten. När rättelser behöver göras informerar vi om det i berörda tabeller.

2.2.6 Modellantaganden

Inte relevant.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Inte relevant.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

Framställningstiden är ungefär 2 månader efter utgången av gällande år.

3.2 Frekvens

Domstolsstatistiken publiceras årligen.

3.3 Punktlighet

Statistiken publiceras enligt den i förväg framtagna publiceringsplanen och är punktlig. Aktuell publiceringsplan finns på Sveriges domstolars och SCB:s webbplatser.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Den officiella statistiken publiceras på Sveriges Domstolars hemsida (www.domstol.se) som en PDF. Samma statistik, fast i vissa fall mer detaljerad, finns tillgänglig som öppen data på Sveriges dataportal (www.dataportal.se).

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

I den mån befintliga data ger underlag för statistik som inte finns publicerad enligt punkt 4.1 Tillgång till statistiken, finns ett antal standardiserade rapporter att tillgå inom ramen för statistiksystemet. Man kan även beställa statistikuttag från Domstolsverkets [statistiksupportfunktion](#).

4.3 Presentation

Statistikprodukten utgörs av en tabelldel om ca 50 tabeller och en textdel där verksamheten vid de olika domstolstyperna beskrivs översiktligt och vissa begrepp i domstolsstatistiken förklaras. Statistikprodukten finns även översatt till engelska.

Länkarna till den maskinläsbara öppna datan finns på Sveriges dataportal (www.dataportal.se). I den öppna datan presenteras även historisk data sedan år 2022. Förhoppningen är att historik för år 2000-2021 kommer publiceras under 2024, dock inte för samtliga tabeller på grund av att vissa attribut på mål inte fanns utvecklat i Vera, eller på grund av att datat inte lästs in i statistiksystemets datalager innan data gallrats från Vera, och är därav av bristfällig kvalitet tidigare år.

4.4 Dokumentation

Dokumentation till stöd för förståelse och tolkning inryms i den publicerade produkten [Officiell domstolsstatistik](#). Vidare tolkas och analyseras statistiken i årsredovisningen för Sveriges Domstolar.

Den öppna datan publiceras ihop med beskrivande texter och metadata. En ordlista finns även tillgänglig på [Ordförklaringar till statistiken - Sveriges Domstolar](#).

5 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

Förändringar i lagars innehåll och tillämpning samt förändringar i domstolsorganisationen påverkar jämförbarheten över tid.

Nedan följer en sammanställning av några förändringar som i större eller mindre grad har påverkat statistiken.

Genom åren har tingsrätter ibland lagts ned, slagits samman och skapats. Då har historiskt data förts över till nya tingsrätter.

Den 31 mars 2006 inrättades migrationsdomstolar vid tre länsrätter och Migrationsöverdomstolen vid Kammarrätten i Stockholm. Dessa domstolar prövar utlännings- och medborgarskapsmål.

Regeringsrätten bytte namn till Högsta förvaltningsdomstolen den 1 januari 2011.

15 februari 2010 lades de 23 länsrätterna samman till 12 domstolar med beteckningen förvaltningsrätter. Vid förvaltningsrätterna (tidigare

länsrätterna) i Stockholm, Göteborg och Malmö återfanns migrationsdomstolar som prövar utlännings- och medborgarskapsmål som första domstolsinstans.

Den 2 maj 2011 bildades Mark- och miljödomstolar vid fem av landets tingsrätter. Dessförinnan fanns särskilda fastighetsdomstolar och miljödomstolar vid vissa tingsrätter. Vid Svea hovrätt inrättades en Mark- och miljööverdomstol för överprövning av mål från Mark- och miljödomstolarna. Mark- och miljödomstolarna handlägger de mål som tidigare har handlagts i miljödomstol. I samband med detta skapades tre målkategorier för dessa mål på tings- och hovrätt; Fastighetsmål, Miljömål och PBL-mål (mål enligt plan- och bygglagen).

Migrationsdomstolen i Luleå inrättades den 1 oktober 2013.

Den svenska domstolsprövningen av immaterialrättsliga, konkurrensrättsliga och marknadsföringsrättsliga mål och ärenden var tidigare uppdelad mellan allmän domstol, allmän förvaltningsdomstol, Patentbesvärsrätten och Marknadsdomstolen. Den 1 september 2016 inrättades i stället patent- och marknadsdomstolen vid Stockholms tingsrätt och Patent- och marknadsöverdomstolen vid Svea hovrätt samtidigt som Patentbesvärsrätten och Marknadsdomstolen upphörde som myndigheter. Då samlades också i princip all domstolsprövning av mål och ärenden som rör immaterialrätt, marknadsföringsrätt och konkurrensrätt från allmän domstol och förvaltningsdomstol till de nya domstolarna.

Patent- och marknadsdomstolens mål och ärenden ingår i tabellerna för tingsrätterna totalt, men redovisas även separat i en tabell. Patent- och marknadsdomstolen, som är första instans, utgör en del av Stockholms tingsrätt.

Patent- och marknadsöverdomstolens mål och ärenden ingår i tabellerna för hovrätterna totalt, men redovisas även separat i en tabell. Patent- och marknadsöverdomstolen utgör en del av Svea hovrätt.

Vid migrationsdomstolarna ökade antalet inkomna mål mycket kraftigt 2016 och en tid framåt. Detta var en följd av flyktingsituationen 2015 med stora ökningar av antalet asylsökande och där Migrationsverkets beslut i stor utsträckning överklagats till domstol.

Sedan 2019 används datum för elektronisk stämningsansökan som startdatum för brottmål i tingsrätt, tidigare hämtades datumet med viss manuell hantering. Siffrorna bakåt är därför rättade i tabellerna för ungdomsmål, liksom i tabellen för verksamhetsmålet "Brottmål exklusive förtursmål".

Försöksverksamheten för snabbare lagföring pågår sedan januari 2018 och startade i liten skala med endast få deltagande tingsrätter men skalade med tiden upp till fler och fler tingsrätter. Polismyndigheten leder det myndighetsgemensamma arbetet. Försöksverksamheten ska pågå till och med december 2022 och har gett effekter på omloppstiderna som minskat i berörda tingsrätter.

Under 2022 gjordes en justering av vilka mål som räknas som förtursmål vid tingsrätter. Gällande förtursmål med häktad togs kriteriet bort för att aktören skulle vara tilltalad, så att istället samtliga mål med någon häktad aktör fångades upp. Gällande förtursmål med minderårig lades ett krav till att stämningsansökan måste ha inkommit i målet. En ny logik infördes även för ungdomsmål, då ett mål nu kan förekomma i båda grupperna. Tidigare räknades målet endast som U18-mål om det även fanns en aktör i U21-gruppen.

Vid tingsrätter, hovrätter, Högsta domstolen och hyres- och arrendenämnderna infördes en ny målkodsstruktur från den första januari 2022. Samma målkoder skall användas i samtliga instanser och möjliggöra en mer detaljerad fördelning av målen. Den nya strukturen innebar ingen förändring för indelningen i målkategorier vid respektive domstolstyp, bortsett från att det vid hovrätterna är vissa typer av mål som under år 2022 och framåt registreras som brottmål istället för övriga mål.

Sedan 2022 inkluderas även annat föräldraskap än faderskap i en måltyp i familjemål på tingsrätt. I tidigare års produkter heter dessa mål "Faderskapsmål" men sedan 2022 innefattas alltså moderskap inom denna måltyp som bytt namn till "Faderskapsmål eller mål om annat föräldraskap".

Under hösten 2023 påbörjades utvecklingen av Domstolsverkets officiella statistik som öppen data. Datat för år 2000-2022 togs ut under november-december 2023 och kan därför i vissa tabeller skilja sig åt en aning mot tidigare publicerade statistikprodukter eftersom datat i vårt statistiksystem är dynamiskt och laddas om varje natt från Vera och DiBa.

I tabellerna för mark- och miljödomstolarna, hyres- och arrendenämnderna, migrationsdomstolarna samt Migrationsöverdomstolen presenteras målen eller ärendena på ett annorlunda sätt i vår publicerade produkt (PDF-format) än i öppna data där målen eller ärendena enbart delas upp i målkategori, målgrupp och måltyp.

En genomgång av samtliga mått och dess relevans gjordes under 2023 inför utveckling av öppna data, därför har en del mått tagits bort eller lagts till sedan 2022 års produkt. I samband med denna genomgång ändrades namnet domstolsslag till domstolstyp i vår publicerade produkt från år 2023 samt i öppna datan.

5.1.1 Pandemins påverkan på domstolsstatistiken 2020-2021

Coronapandemin är en väsentlig händelse som påverkat verksamheten vid Sveriges Domstolar inom en rad olika områden under år 2020 och 2021.

För verksamheten vid domstolarna bedöms pandemin i första hand ha påverkat de förhandlingstunga domstolstyperna. Antalet och andelen inställda förhandlingar eller möten ökade främst i tingsrätterna och hyres- och arrendenämnderna. Fler mål avgjordes på handlingarna, d.v.s. utan förhandling.

En enkät skickades ut till samtliga domstolar under år 2020 för att fråga om pandemins påverkan på möjligheterna att nå verksamhetsmålen.

Sammanfattningsvis kan slutsatsen dras, utifrån domstolarnas svar, att pandemin endast påverkat omloppstiderna i viss grad, främst genom att förhandlingar ställdes in och att sjukfrånvaro och distansarbete påverkade effektiviteten. Det framhölls dock från flera domstolar att digitaliseringen påskyndats av pandemin, vilket främjat möjligheten till distansarbete och också påverkat effektiviteten positivt.

Antalet domstolsärenden rörande företagsrekonstruktion ökade kraftigt vid tingsrätterna 2020 medan andra måltyper minskade kraftigt som exempelvis viseringsmålen vid migrationsdomstolarna, då resandet mellan länder begränsats under åren.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

Jämförbarhet finns mellan domstolar eller hyres- och arrendenämnder inom samma typ.

5.3 Samanvändbarhet i övrigt

Domstolarnas verksamhet kan ges kompletterande belysning med hjälp av t.ex. lagföringsstatistik som ges ut av Brottsförebyggande rådet.

5.4 Numerisk överensstämmelse

Statistikvärdena bygger på två datakällor, Vera och DiBa, och utgör registerdata likvärdig med totalundersökning, dvs. utgör ej stickprov.

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

Denna kvalitetsdeklaration avser officiell statistik. För statistik som ingår i Sveriges officiella statistik (SOS) gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se lagen ([2001:99](#)) och förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken samt Statistiska centralbyråns föreskrifter ([SCB-FS 2016:17](#)) om kvalitet för den officiella statistiken.

När officiell statistik görs tillgänglig ska den vara försedd med beteckningen Sveriges officiella statistik eller symbolen nedan. Beteckningen anges på kvalitetsdeklarationens förstasida:

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen ([2009:400](#)).

Vid offentliggörande av statistiken, säkerställs skyddet för enskilda personers (eller företags sekretessreglerade) uppgifter så att uppgifterna varken direkt eller indirekt kan röjas.

Vid behandling av personuppgifter, dvs. information som direkt eller indirekt kan hänföras till en person som är i livet, gäller lagen ([2001:99](#)) och förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken samt [personuppgiftslagen \(1998:204\)](#) fram till den 25 maj 2018 och därefter [Dataskyddsförordningen¹](#) och [Lag \(2018:218\) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning](#).

C Bevarande och gallring

För närvarande sker ingen gallring av den officiella domstolsstatistiken. Den är bevarad och tillgänglig från och med publiceringsåret 2002.

D Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet gäller enligt lagen ([2001:99](#)) om den officiella statistiken, förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken, förordningen ([1971:933](#)) om rättsstatistiken samt förordningen ([1970:517](#)) om rättsväsendets informationssystem (RI).

E EU-reglering och internationell rapportering

Ingen EU-reglering eller internationell rapportering berör domstolsstatistiken.

F Historik

Domstolsverket ansvarar för officiell statistik avseende domstolarnas verksamhet från och med kalenderåret 2002. För kalenderåren 1993-2001 producerades domstolsstatistiken av Brottsförebyggande rådet (Brå). Tidigare år ansvarade Statistiska centralbyrån (SCB) för motsvarande statistikuppgifter. I domstolsstatistiken redovisas statistik över mål och ärenden vid de allmänna domstolarna, allmänna förvaltningsdomstolarna samt hyres- och arrendenämnderna. Sedan år 2004 redovisas vissa statistikuppgifter även för enskilda domstolar. Sedan 2018 redovisas även statistik som tidigare endast återfunnits i Sveriges Domstolars årsredovisning, detta rör t ex överklagandefrekvens samt uppfyllelse av Regeringens verksamhetsmål i form av mätning av omloppstid (handläggningstid) i avgjorda mål.

Sedan 2024 publiceras officiell statistik primärt som öppen data.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG

G **Kontaktuppgifter**

Statistikansvarig myndighet	Domstolsverket
Kontaktinformation	Enheten för Analys och Finansiering
E-post	statistik@dom.se
Telefon	036-15 53 00